

Konstruktor a destruktory

Konstruktor

- jde o speciální metodu, která je automaticky vyvolána při vzniku objektu
- slouží pro počáteční inicializaci objektu
- pokud není konstruktor definován, překladač jej vytvoří automaticky (implicitní), který ale hodnoty atributů neinicializuje (prázdný)

```
void main(void)
```

```
{
```

```
    TKomplex k_cislo;
```

```
    TKomplex *p_cislo;
```

```
    p_cislo = new TKomplex;
```

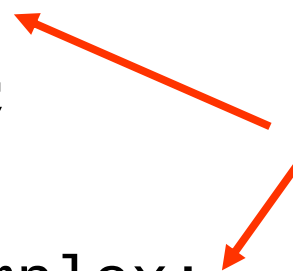
```
    k_cislo.set_num(3,4);
```

```
    p_cislo -> set_num(1,1);
```

```
    delete p_cislo;
```

```
}
```

zde je automaticky
volán konstruktor

Two red arrows originate from the text 'zde je automaticky volán konstruktor'. One arrow points to the variable 'k_cislo' in the declaration 'TKomplex k_cislo;'. The other arrow points to the 'new' operator in the declaration 'p_cislo = new TKomplex;'. This indicates that the constructor for TKomplex is called automatically when these variables are created.

- konstruktor má **stejný identifikátor** jako je **jméno (identifikátor) třídy**
 - t.j. musíme deklarovat a vytvořit metodu se stejným názvem jako jméno třídy a ta je automaticky konstruktorem
- konstruktor nevrací žádná data, není deklarován ani jako **void**!
- parametry může mít libovolné, lze jej přetížit
 - je to dokonce i vhodné, abychom mohli inicializovat objekt různými způsoby
 - je vhodné mít vždy implicitní konstruktor (bez parametrů)

```
class TKomplex
```

```
{
```

```
    float re,im; //reálná a imag. část
```

```
    public:
```

```
    void set_num(float real, float imag);
```

```
    float vrat_real() { return re; };
```

```
    float vrat_imag();
```

```
    float velikost();
```

```
    TKomplex(); ← implicitní konstruktor
```

```
    TKomplex(float real, float imag);
```

```
};
```

← přetížený konstruktor

- **implementace**

```
TKomplex::TKomplex()  
{  
    re = im = 0;  
}
```

```
TKomplex::TKomplex(float real, float imag)  
{  
    re = real; im = imag;  
}
```

- použití

```
void main()
```

```
{
```

```
    TKomplex k_cislo;
```

```
    TKomplex c1(1,1);
```

```
    TKomplex *pc1, *pc2;
```

```
    pc1 = new TKomplex(5,10);
```

```
    pc2 = new TKomplex();
```

```
    float vel = p_cislo -> velikost();
```

```
    delete pc1; delete pc2;
```

```
}
```

zde se volá
implicitní konstruktor

zde se volá
přetížený konstruktor

zde se volá implicitní
konstruktor

- pokud deklarujeme konstruktor s parametry, musíme deklarovat a implementovat i implicitní, chceme-li jej využívat
 - pak již implicitní konstruktor není generován automaticky
- při vzniku objektu se nejprve alokuje paměť pro objekt (pro atributy) a pak se volá konstruktor
- v konstruktoru zpravidla inicializujeme atributy nebo alokujeme potřebnou dynamickou paměť, jestliže ji objekt využívá
 - ruší se pak v *destruktoru*

- konstruktor nelze dodatečně vyvolat

```
void main(void)
```

```
{
```

```
    TKomplex c;
```

```
    c.TKomplex(2, 2); chyba
```

```
}
```

- explicitní volání konstruktoru znamená vytvoření dočasného (nepojmenovaného) objektu, který se po použití automaticky zruší

```
TKomplex a;  
a = TKomplex(3,4);
```

- do proměnné a se zkopíruje hodnota dočasného objektu, ve kterém je re=3 a im=4

a

3
4

kopie

dočasný objekt

3
4

po zkopírování do a
se objekt zruší

Poznámka:

- inicializaci atributů lze v konstruktoru provést při deklaraci pomocí *inicializátorů*
 - u atributů typu reference a konstantních atributů je to jediná možnost

```
class TKomplex {  
    float re, im;  
public:  
    TKomplex(): re(0), im(0) {};  
    TKomplex(float x, float y): re(x), im(y) {};  
}
```

Úkol

Doplňte třídu pro uložení bodů z minulého cvičení o konstruktor. Definujte dva přetížené konstruktory

- implicitní konstruktor, který inicializuje souřadnice bodu na počátek
- konstruktor se souřadnicemi px, py

Destruktor

- speciální metoda, která je automaticky volána při rušení objektu
- nejprve je zavolán destruktor nad objektem a pak je objekt zrušen (dealokována paměť)
- typicky:
 - pokud je v konstruktoru dynamicky alokována paměť, pak je v destrukturu provedena dealokace
 - změna statických (třídních) atributů

- destruktork má **stejný identifikátor** jako je **jméno třídy** a od konstruktork je odlišen **úvodním znakem „~“ (vlnovka)**
 - t.j. musíme deklarovat a vytvořit metodu se **stejným názvem** jako jméno třídy uvozenou vlnovkou a ta je automaticky destruktorem
- destruktork **nesmí mít žádné parametry a nevrací žádnou hodnotu**
- destruktork lze vyvolat přímo

Příklad - fronta

- datová struktura typu **FIFO**
 - First In - First Out
- prvky se odebírají v pořadí, jak byly vkládány

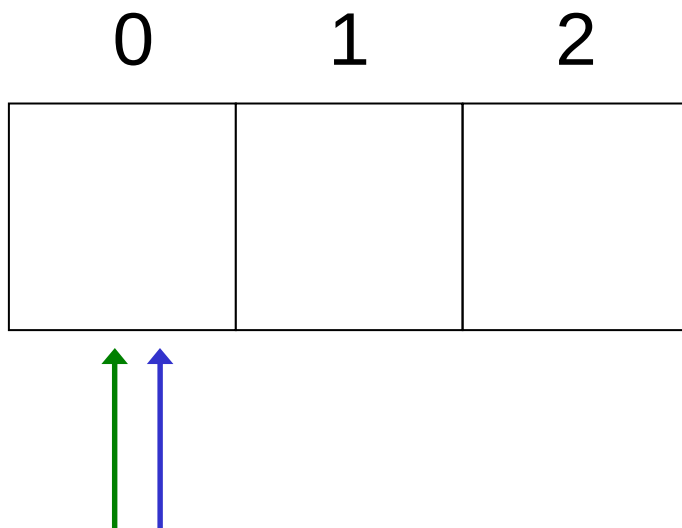
Možné implementace

- jako spojový seznam
 - „neomezená“ velikost fronty (omezená pouze velikostí dostupné paměti)
 - operace vložení prvku znamená vložení prvku na konec seznamu
 - operace výběr prvku je výběr z čela fronty
- polem pevné délky
 - fronta s omezenou velikostí
 - implementuje se jako tzv. **kruhová fronta**

Implementace pomocí pole pevné délky

- fronta je reprezentována polem a indexem čela a konce fronty
- fronta má pevnou délku a je implementována jako **kruhová**
 - indexy se zvyšují modulo délka pole
- je nutné implementovat ještě dotaz, zda je fronta plná a prázdná

Fronta délky $n = 3$

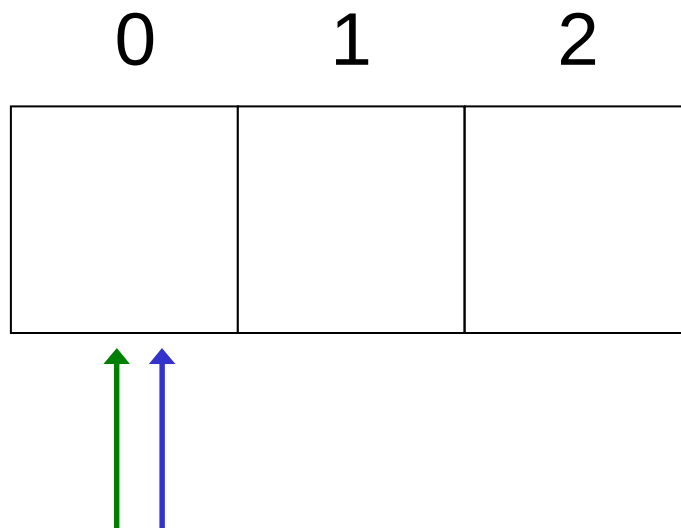
celo: 0

konec: 0

prázdná

plná

Fronta délky $n = 3$

vloz(3)

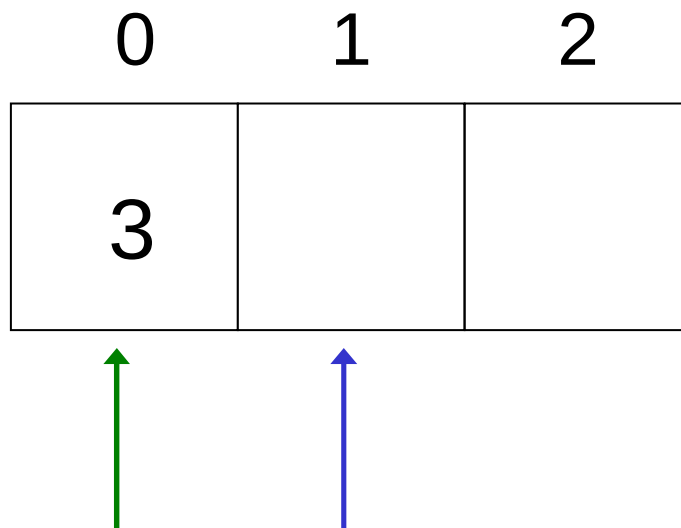
celo: 0

konec: 0

prázdná

plná

Fronta délky $n = 3$

vloz(3)

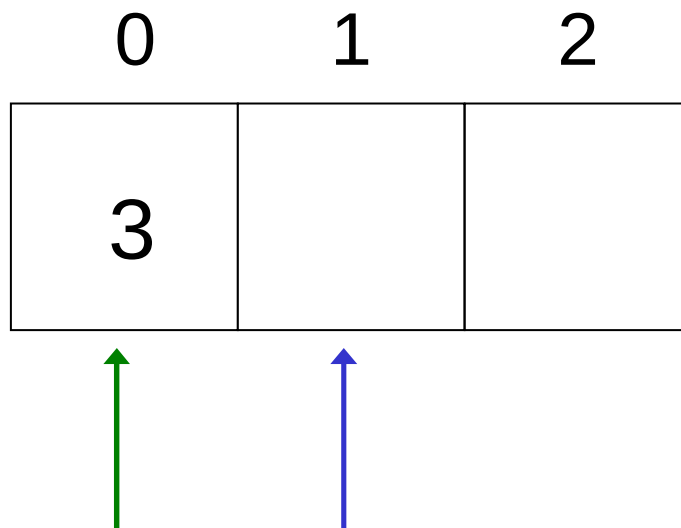
celo: 0

konec: 1

prázdná

plná

Fronta délky $n = 3$

vloz(3)

vloz(5)

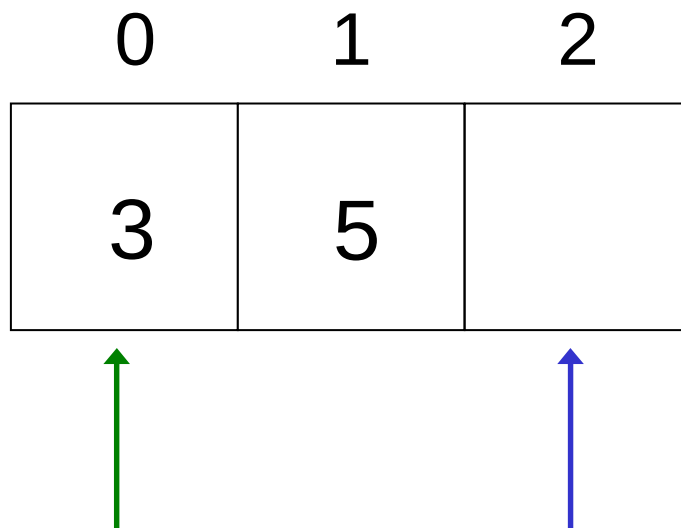
celo: 0

konec: 1

prázdná

plná

Fronta délky $n = 3$

vloz(3)

vloz(5)

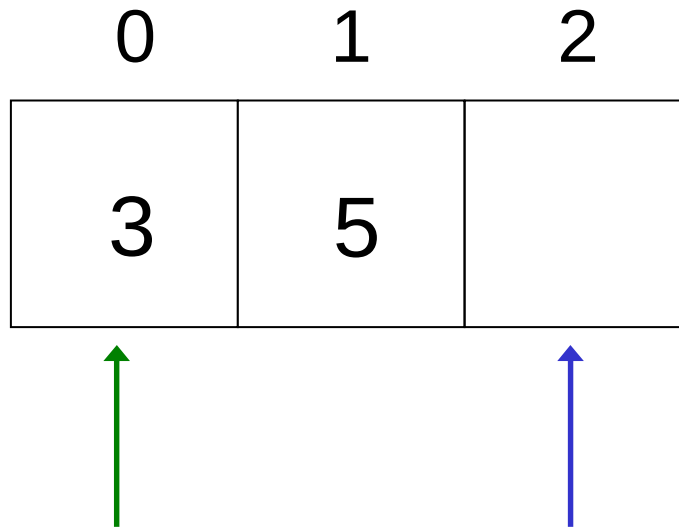
celo: 0

konec: 2

prázdná

plná

Fronta délky $n = 3$

celo: 0

konec: 2

prázdná

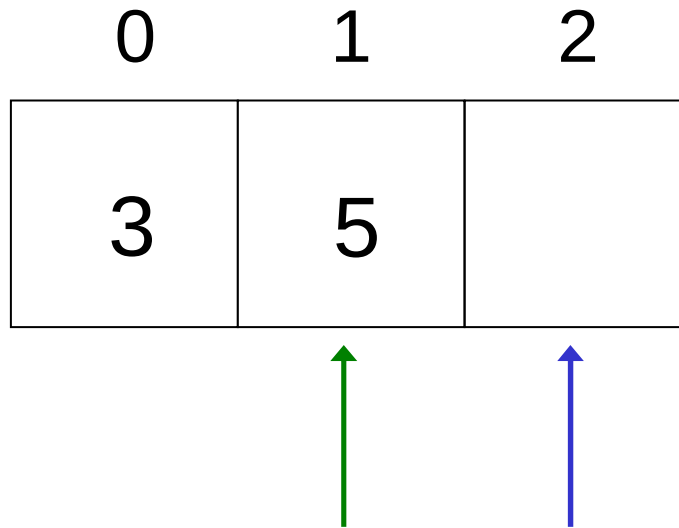
plná

vloz(3)

vloz(5)

vyjmi() – vrátí hodnotu z čela fronty - 3

Fronta délky $n = 3$

celo: 1

konec: 2

prázdná

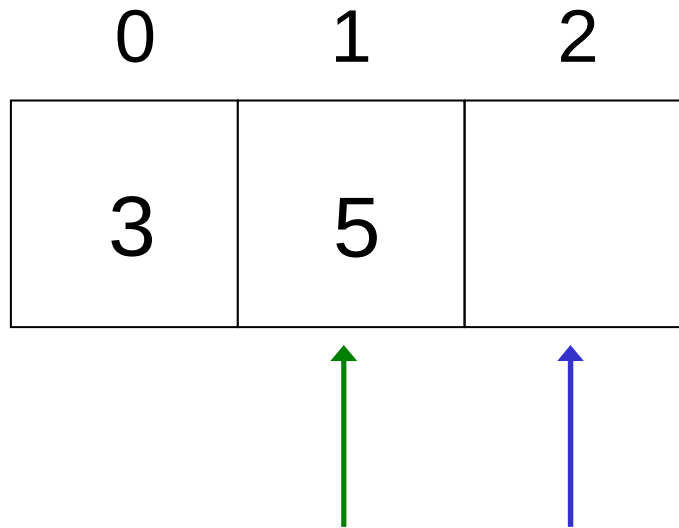
plná

vloz(3)

vloz(5)

vyjmi() – vrátí hodnotu z čela fronty - 3

Fronta délky $n = 3$

celo: 1

konec: 2

prázdná

plná

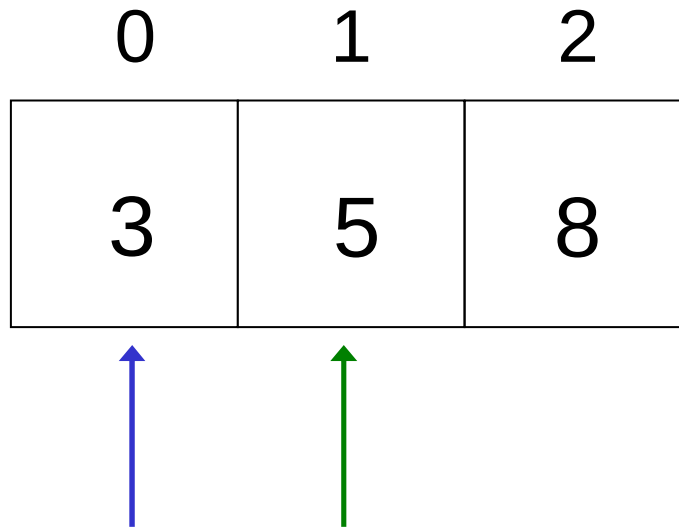
vloz(3)

vloz(5)

vyjmi() – vrátí hodnotu z čela fronty - 3

vloz(8)

Fronta délky $n = 3$

celo: 1

konec: 0

prázdná

plná

vloz(3)

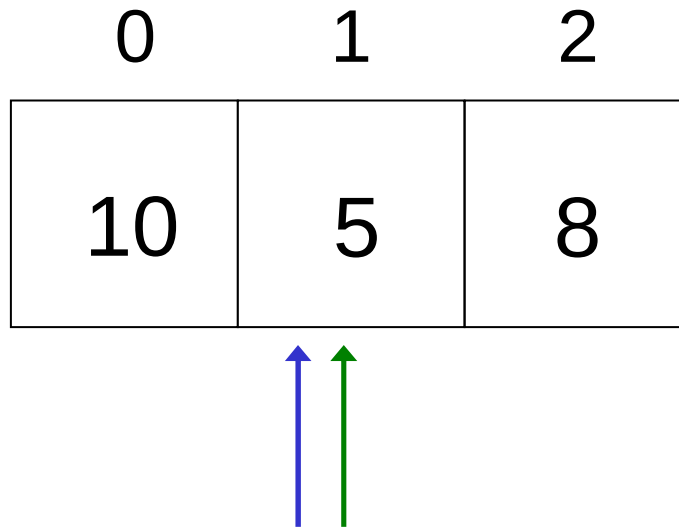
vloz(5)

vyjmi() – vrátí hodnotu z čela fronty - 3

vloz(8)

vloz(10)

Fronta délky $n = 3$

celo: 1

konec: 1

prázdná

plná

vloz(3)

vloz(5)

vyjmi() – vrátí hodnotu z čela fronty - 3

vloz(8)

vloz(10)

- index *celo* ukazuje na prvek pole na čele fronty, který bude odebrán
- index *konec* ukazuje na prvek v poli, kam se zapíše nový prvek
- pokud se indexy *celo* a *konec* rovnají, je fronta buď plná nebo prázdná
 - podle rovnosti indexů není možné rozlišit stav fronty
 - musím tedy tyto stavy uchovávat zvlášť
 - *pravidlo*: pokud se po přidání prvku indexy rovnají, je fronta plná (obdobně: prázdná)

Příklad - kruhová fronta pevné délky

```
class TFronta {  
    int delka, celo, konec;  
    bool plna, prazdna;  
    int *fronta;  
public:  
    bool je_prazdna();  
    bool je_plna();  
    bool vloz(int prvek);  
    int vyber();  
    TFronta();  
    TFronta(int velikost);  
    ~TFronta(); ← destruktork  
};
```

```
TFronta::TFronta()  
{  
    delka = 50;  
    celo = konec = 0;  
    plna = false; prazdna = true;  
    fronta = new int[50];  
}  
TFronta::TFronta(int velikost)  
{  
    delka = velikost;  
    celo = konec = 0;  
    plna = false; prazdna = true;  
    fronta = new int[velikost];  
}
```

```
bool TFronta::je_prazdna()  
{  
    return prazdna;  
}
```

```
bool TFronta::je_plna()  
{  
    return plna;  
}
```

```
bool TFronta::vloz(int prvek)
{
    prazdna = false;
    if (plna) return false;
    fronta[konec] = prvek;
    konec = (konec+1)%delka;
    if (konec == celo) plna = true;
    return true;
}
```

```
int TFronta::vyber()  
{  
    plna = false;  
    if (prazdna) return -1;  
    int prvek = fronta[celo];  
    celo=(celo+1)%delka;  
    if (pocatek==konec) prazdna = true;  
    return prvek;  
}
```

```
TFronta::~~TFronta()  
{  
    delete [] fronta;  
}
```

Poznámky:

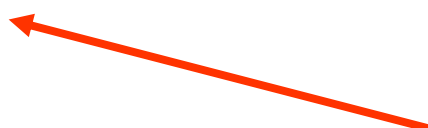
- spoléhat se na návratovou hodnotu -1 metody `vyber()`, která signalizuje pokus o výběr z prázdné fronty, není vhodné
 - nepoznám, zda byla vyjmuta -1 nebo bylo vybíráno z prázdné fronty
 - možné řešení: např. nastavovat chybovou proměnnou
 - poznáme i lepší možnost než chybová proměnná

Odstranění problému spočívá:

- ve **správném** používání knihovných funkcí
 - před každým voláním funkce vyjmi()
aplikace otestuje, zda není fronta prázdná
 - např. **while** (! f . je_prazdna ())
- v používání **výjimek**
 - rys objektových jazyků, který poznáme později

```
void main()
{
    int x;
    TFronta f1;

    f1.vloz(10);
    f1.vloz(-3);
    x = f1.vyber();
    if (f1.je_prazdna()) cout << "Prazdna";
    else cout << "Jeste tam neco je!";
};
```


zde je vyvolán destruktork

```
void main()
{
    int x;
    TFronta *f1;
    f1 = new TFronta(100);
    f1 -> vloz(10);
    f1 -> vloz(-3);
    x = f1 -> vyber();
    if (f1->je_prazdna()) cout << "Prazdna";
    else cout << "Jeste tam neco je!";
    delete f1;
};
```

zde je vyvolán destruktork

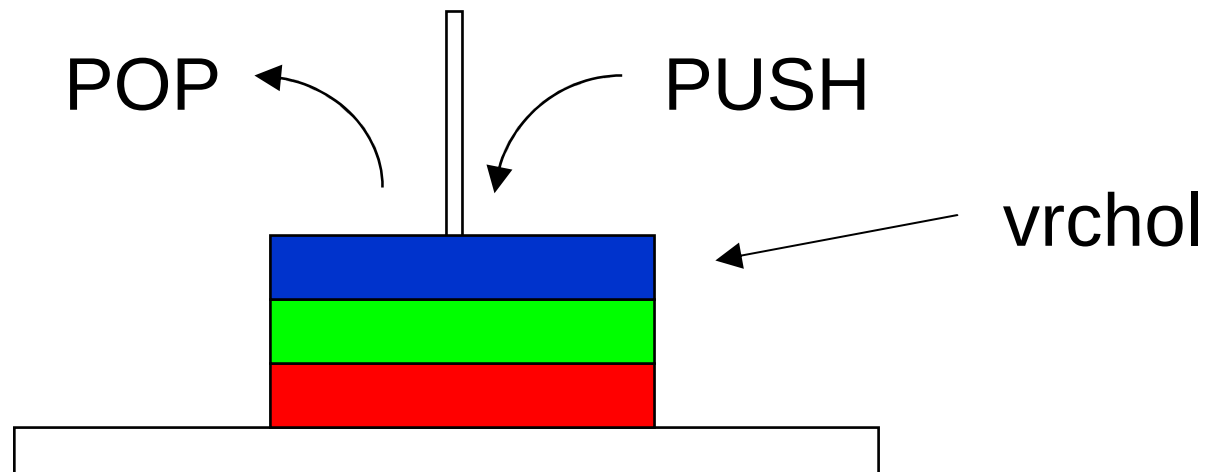
Úkol

Vytvořte třídu, implementující zásobník znaků konečné velikosti. Navrhněte vhodné metody a konstruktory. Délku specifikujte jako parametr konstruktoru (implicitní konstruktor vytvoří zásobník o velikosti 80). Zásobník otestujte v programu, který přečte znaky z klávesnice do konce řádku (znak po znaku) a vypíše je v opačném pořadí.

Zásobník (Stack)

- datová struktura typu **LIFO**
 - Last In - First Out
- nejprve se vybírá prvek, který byl vložen na *vrchol (top)* zásobníku jako poslední
- operace:
 - **PUSH** (uložení hodnoty na vrchol zásobníku)
 - **POP** (odebrání hodnoty z vrcholu zásobníku)

- někdy bývá implementována také operace **TOP**
 - zjištění hodnoty na vrcholu zásobníku bez odebrání prvku

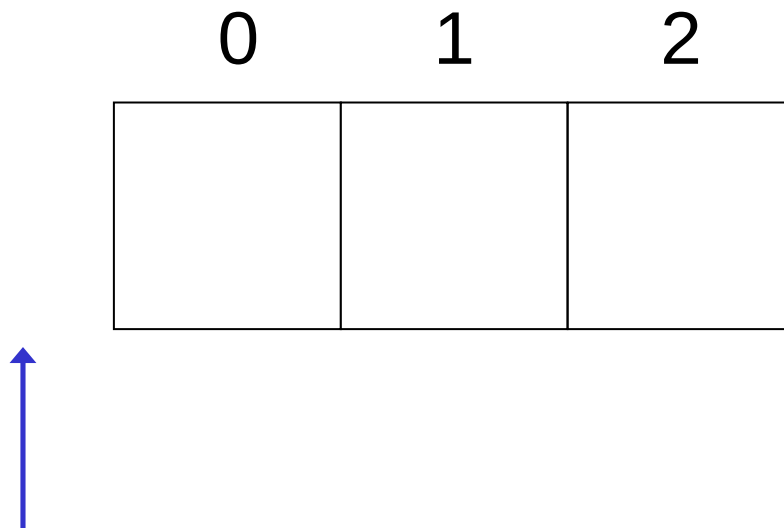
Možné implementace

- na principu spojového seznamu
 - „neomezená“ velikost zásobníku (omezená pouze velikostí dostupné paměti)
 - operace vložení prvku znamená vložení prvku na konec seznamu
 - operace výběr prvku je výběr z konce seznamu
 - zásobník je reprezentován ukazatelem na vrchol
 - prvek seznamu nese hodnotu a ukazatel na předchozí prvek v zásobníku
- polem (pevné nebo proměnné délky)
 - kruhová implementace není potřebná
 - stačí index na vrchol

Zásobník pomocí pole

- dvě varianty implementace
 - vrchol obsahuje index uloženého posledního prvku
 - při vložení nového prvku nejprve zvednu index a zapíši nový, při výběru vezmu prvek na tomto indexu a pak snížím index vrcholu; počáteční hodnota indexu vrcholu je -1
 - vrchol obsahuje index, kam mám vložit nový prvek
 - při vložení nového prvku zapíši prvek do pole na vrchol a následně jej zvednu o 1; při výběru nejprve snížím index o 1 a vrátím prvek; počáteční hodnota vrcholu je 0

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

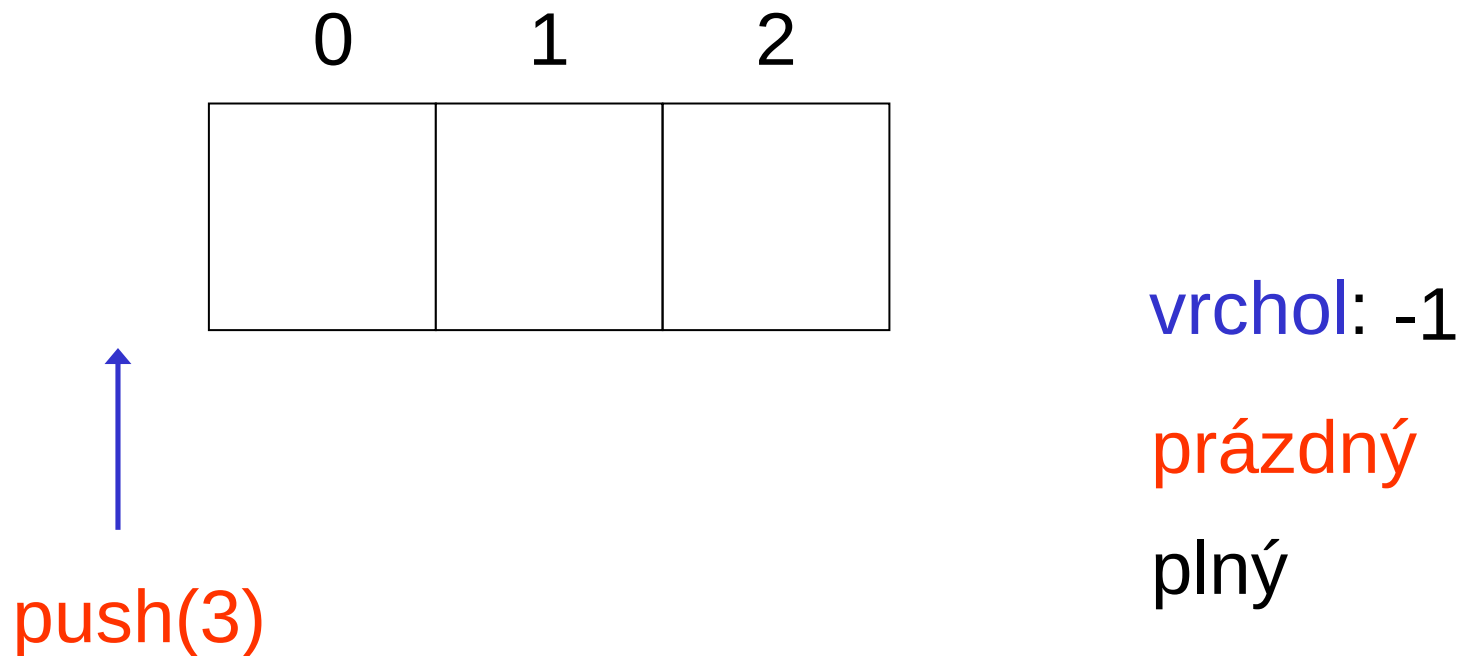

vrchol: -1

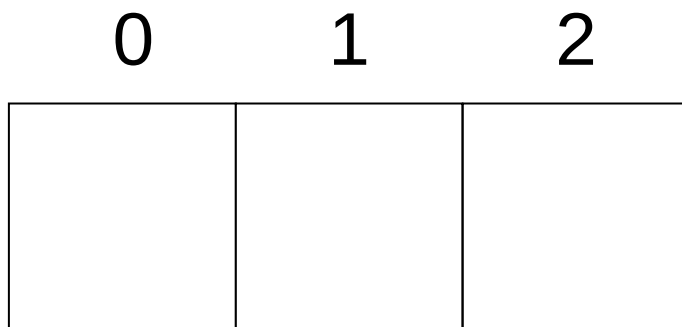
prázdný

plný

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

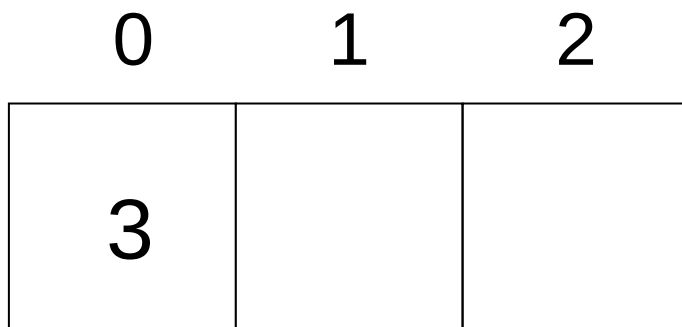
push(3)

vrchol: 0

prázdný

plný

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

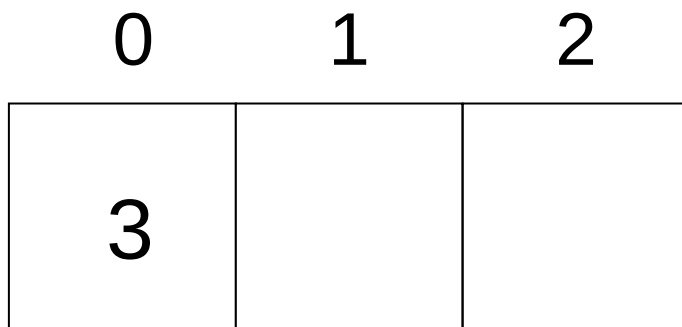
push(3)

vrchol: 0

prázdný

plný

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

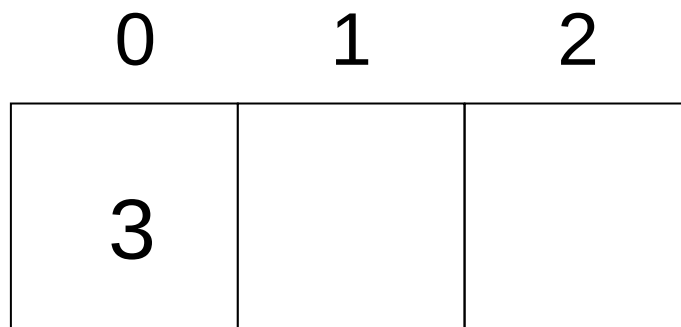
push(3)
push(8)

vrchol: 0

prázdný

plný

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

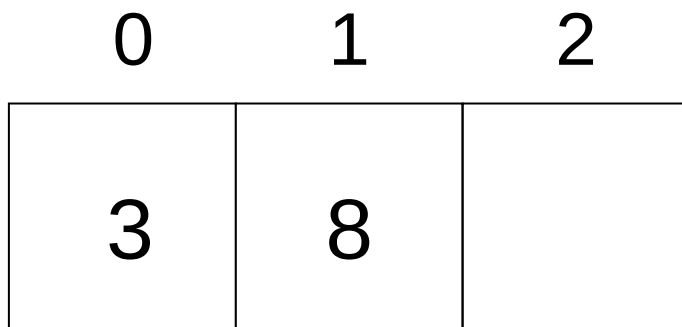
push(3)
push(8)

vrchol: 1

prázdný

plný

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

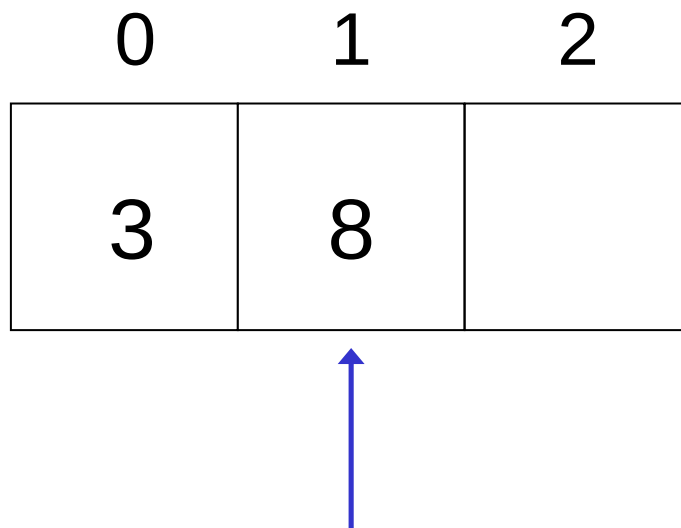
push(3)
push(8)

vrchol: 1

prázdný

plný

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

vrchol: 1

prázdný

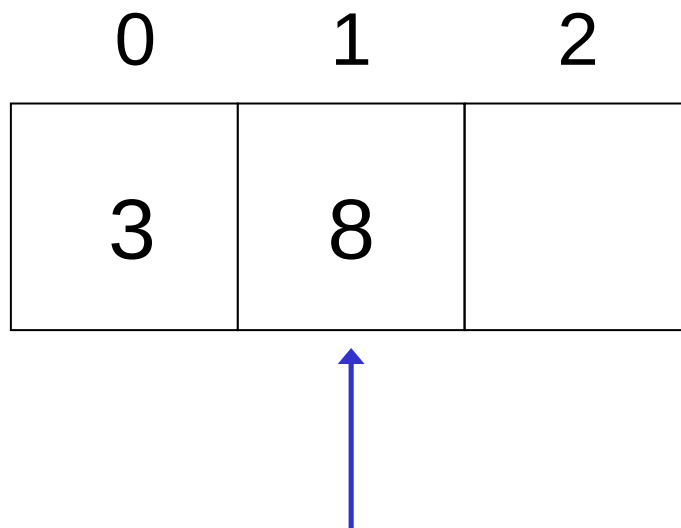
plný

push(3)

push(8)

top() vrátí hodnotu z vrcholu, tj. 8, ale neodebere ji

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

vrchol: 1

prázdný

plný

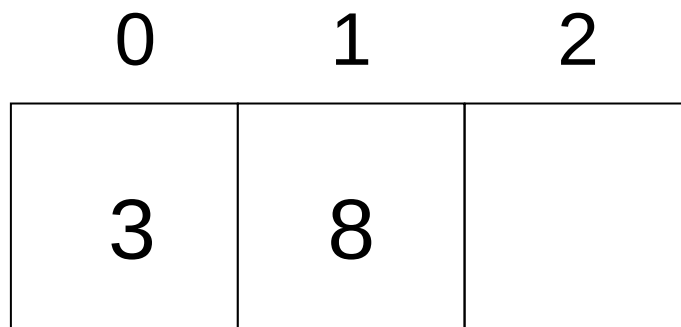
push(3)

push(8)

top()

pop() vrátí hodnotu z vrcholu, tj. 8, a odebere ji

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

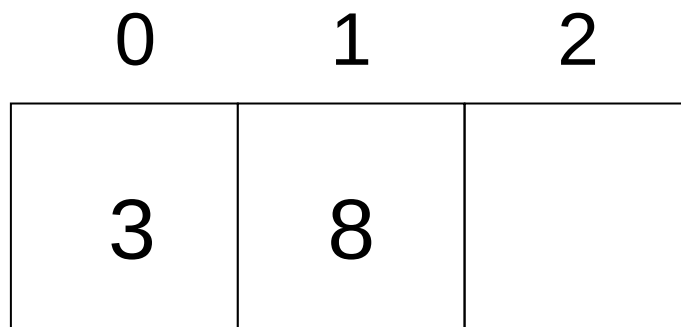
push(3)
push(8)
top()
pop()

vrchol: 0

prázdný

plný

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

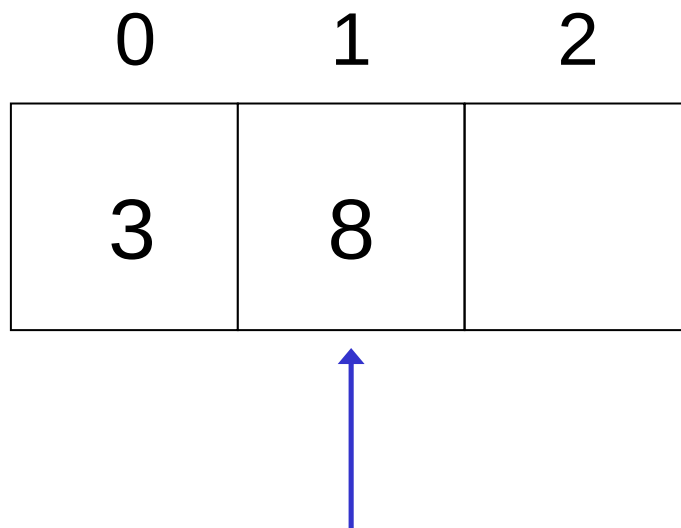
vrchol: 0

prázdný

plný

push(3)
push(8)
top()
pop()
push(10)

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

vrchol: 1

prázdný

plný

push(3)

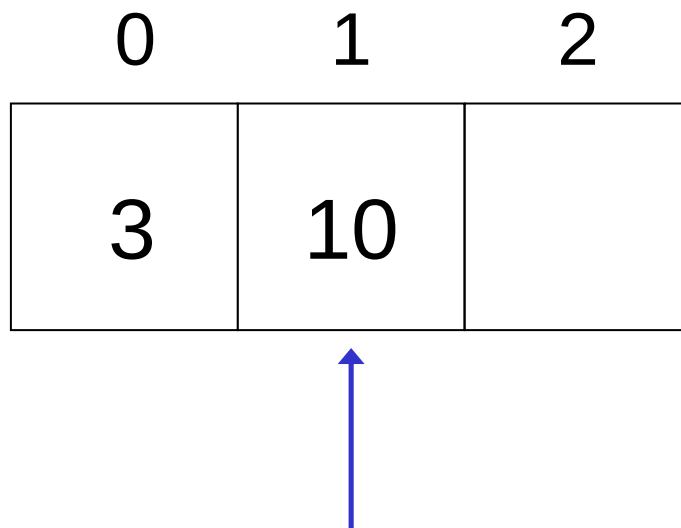
push(8)

top()

pop()

push(10)

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

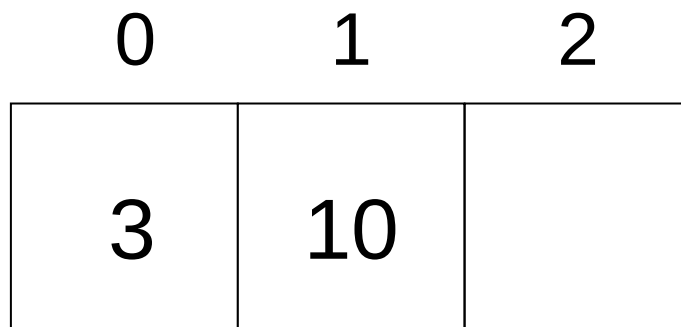
vrchol: 1

prázdný

plný

push(3)
push(8)
top()
pop()
push(10)

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

push(3)
push(8)
top()
pop()
push(10)

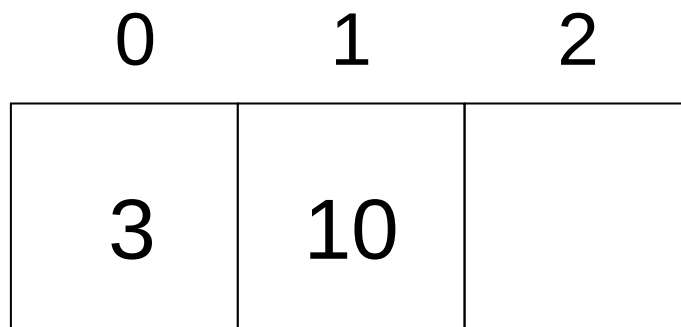
push(13)

vrchol: 1

prázdný

plný

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

vrchol: 2

prázdný

plný

push(3)

push(8)

top()

pop()

push(10)

push(13)

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

0	1	2
3	10	13

push(3)
push(8)
top()
pop()
push(10)

push(13)

vrchol: 2

prázdný

plný

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

0	1	2
3	10	13

vrchol: 2

prázdný

plný

push(3)
push(8)
top()
pop()
push(10)

push(13)
pop()

vrátí hodnotu 13 a odebere ji

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

0	1	2
3	10	13

vrchol: 1

prázdný

plný

push(3)
push(8)
top()
pop()
push(10)

push(13)
pop()

vrátí hodnotu 13 a odebere ji

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

0	1	2
3	10	13

vrchol: 1

prázdný

plný

push(3)

push(8)

top()

pop()

push(10)

push(13)

pop()

pop()

vrátí hodnotu 13 a odebere ji

vrátí hodnotu 10 a odebere ji

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

0	1	2
3	10	13

vrchol: 0

prázdný

plný

push(3)

push(8)

top()

pop()

push(10)

push(13)

pop()

pop()

vrátí hodnotu 13 a odebere ji

vrátí hodnotu 10 a odebere ji

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

0	1	2
3	10	13

vrchol: 0

prázdný

plný

push(3)

push(8)

top()

pop()

push(10)

push(13)

pop()

pop()

pop()

vrátí hodnotu 13 a odebere ji

vrátí hodnotu 10 a odebere ji

vrátí hodnotu 3 a odebere ji

Zásobník délky $n = 3$ (varianta 1)

0	1	2
3	10	13

push(3)
push(8)
top()
pop()
push(10)

push(13)
pop()
pop()
pop()

vrchol: -1

prázdný

plný

vrátí hodnotu 13 a odebere ji
vrátí hodnotu 10 a odebere ji
vrátí hodnotu 3 a odebere ji

Domácí úkol č. 1

Implementujte frontu s „neomezenou“ délkou. Implementaci proved'te na principu spojového seznamu.

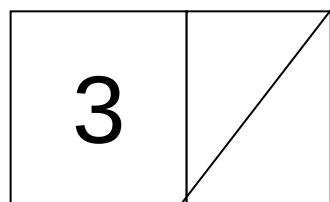
celo konec

NULL

celo konec

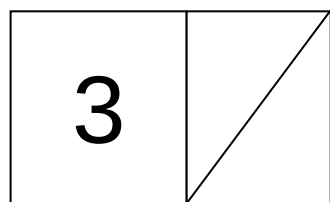
NULL

vloz(3)

celo konec

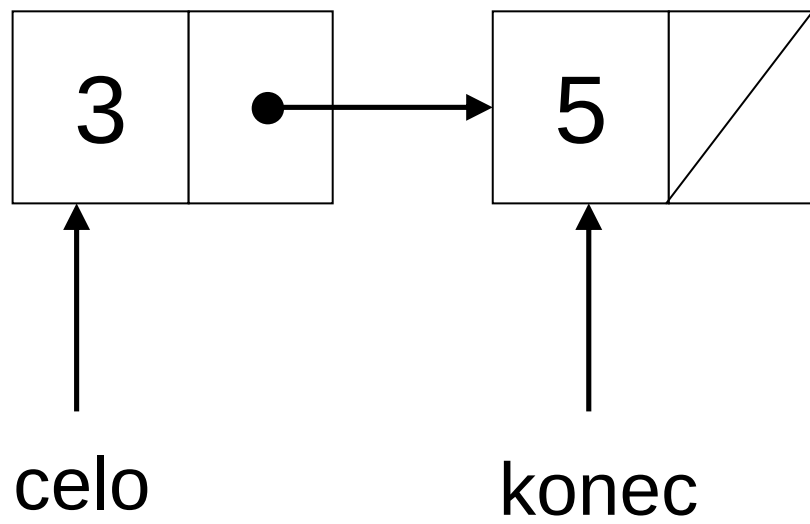
vloz(3)

celo konec

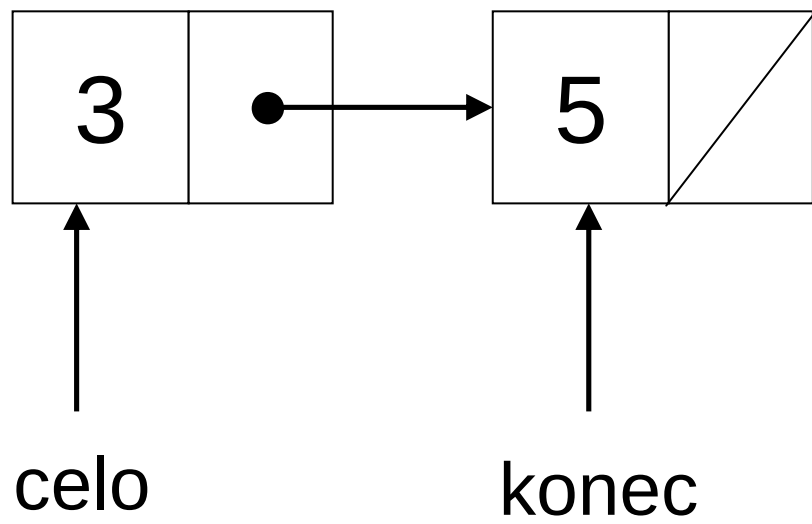
vloz(3)

vloz(5)

vloz(3)

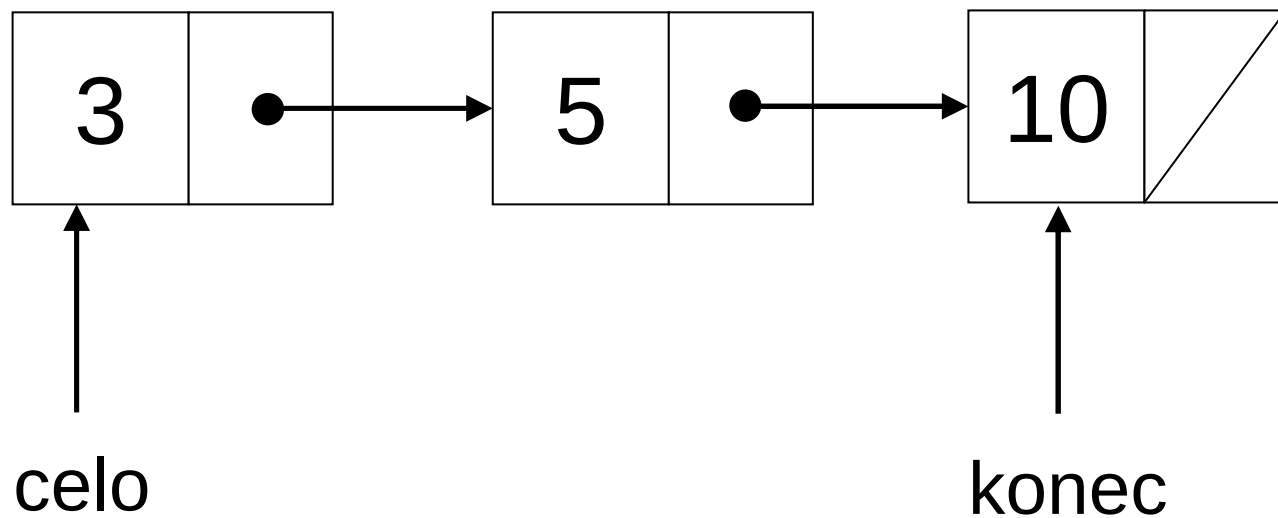
vloz(5)

vloz(3)

vloz(5)

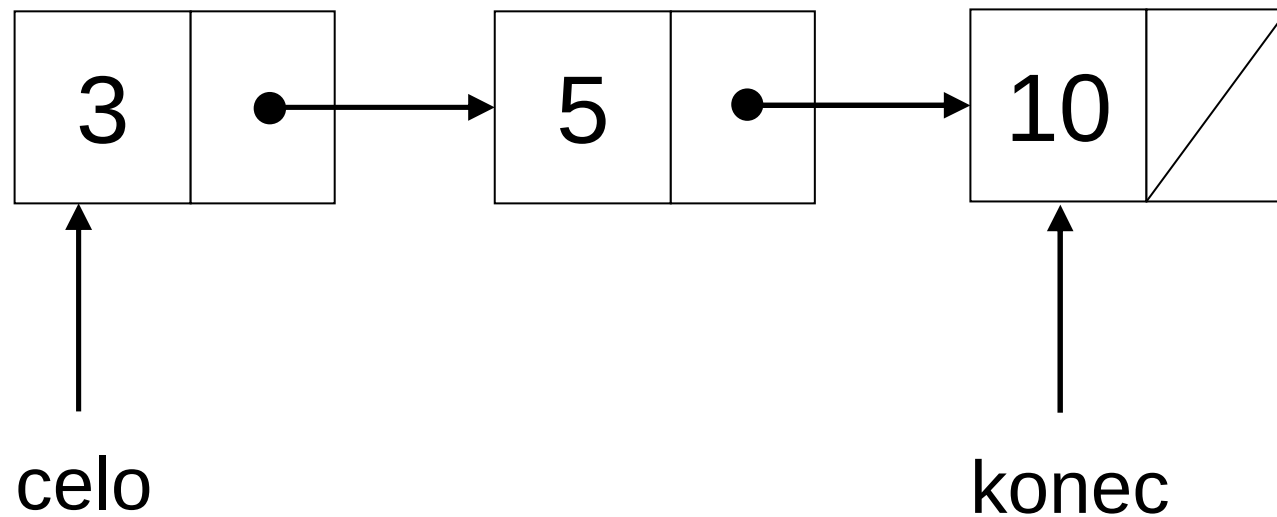
vloz(10)

vloz(3)

vloz(5)

vloz(10)

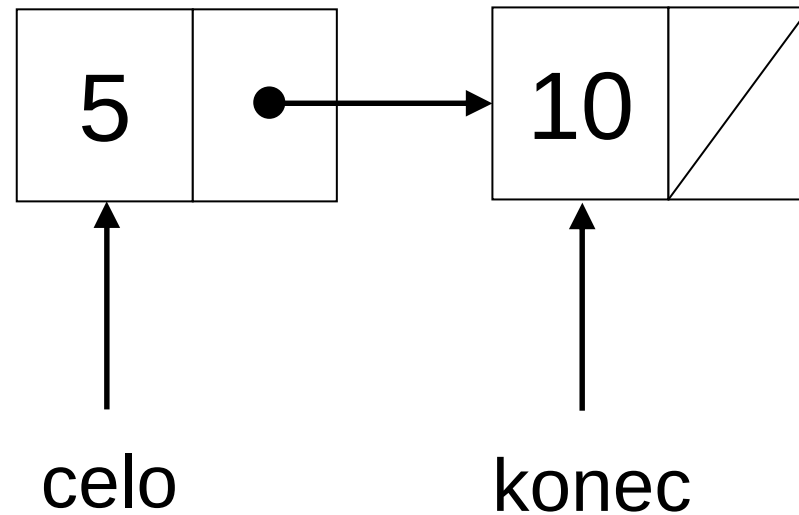

vloz(3)

vloz(5)

vloz(10)

vyjmi() – vrátí hodnotu z čela fronty - 3

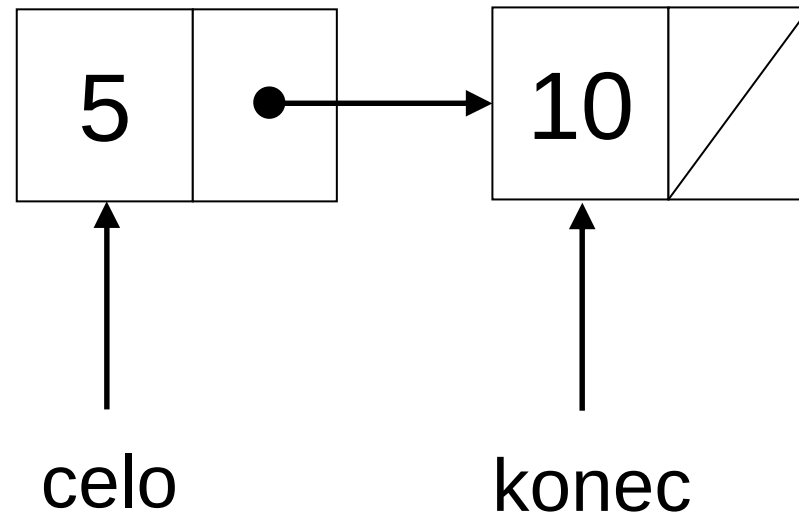

vloz(3)

vloz(5)

vloz(10)

vyjmi() – vrátí hodnotu z čela fronty - 3

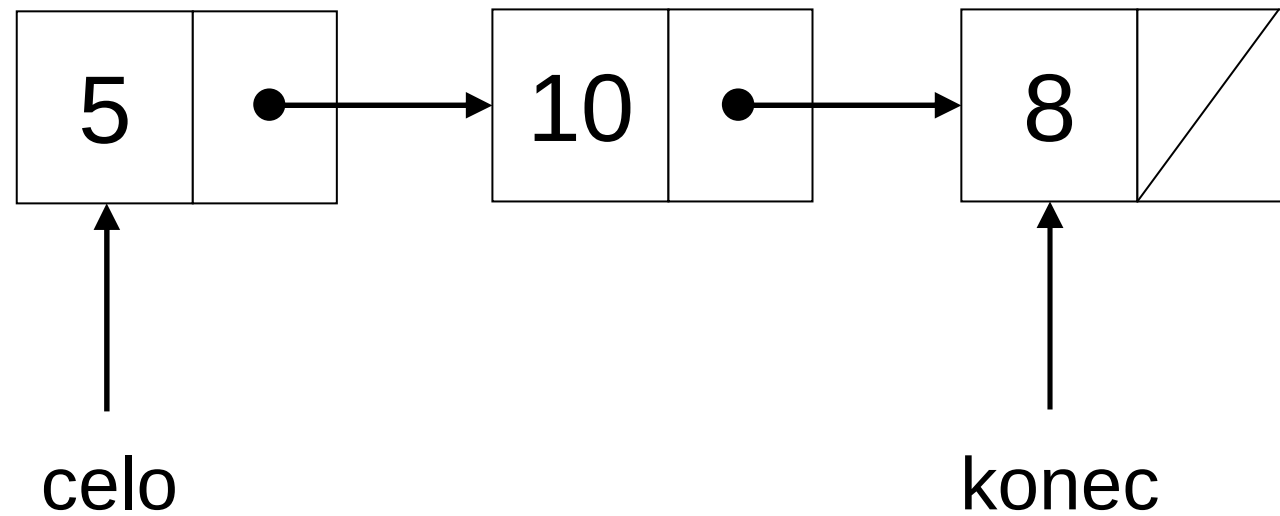
vloz(3)

vloz(5)

vloz(10)

vyjmi() – vrátí hodnotu z čela fronty - 3

vloz(8)

vloz(3)

vloz(5)

vloz(10)

vyjmi() – vrátí hodnotu z čela fronty - 3

vloz(8)

Návod:

```
class TFronta
{
    class TPozlozka {
        int prvek; TPozlozka *dalsi;
        TPozlozka(int novy_prvek);
    }
    TPozlozka *celo, *konec;
public:
    int je_prazdna();
    atd.
}
```

Poznámka:

- konstruktor vložené třídy TPolozka implementujeme:

```
TFronta::TPolozka::TPolozka(int novy_prvek)
{
    prvek = novy_prvek;
    dalsi = NULL;
}
```

Statické položky třídy

- je možné definovat atributy i metody v paměťové třídě **static**
- atributy se nevyskytují v datových záznamech jednotlivých instancí, ale jsou lokalizovány podobně jako globální proměnné; paměť je třeba přidělit deklarací mimo třídu (statické proměnné existují po celou dobu běhu programu)

- statické položky třídy by měly být takové, které významově nesouvisejí s konkrétními instancemi, ale s třídou, např. čítač počtu instancí dané třídy, konstanta specifická pro danou třídu atd.

```
class TKruznice {  
    static int pocet;  
    static const double pi = 3.1415927;  
public:  
    atd.  
};
```

v souboru .cpp je:

```
int TKruznice::pocet = 0;
```

- přístup ke statickým položkám třídy (i ve členských funkcích) se provádí tzv. *vnějším přístupem*:

```
TKruznice::pocet++;
```

- pokud počítáme pomocí statického atributu počet instancí, pak konstruktor obsahuje zvýšení hodnoty atributu o 1, destruktory snížení o 1
- použití: např. při vytváření vláken (threadů) od hlavní aplikace - hlavní aplikace může skončit, až po skončení všech vláken

- v tomto příkladě by bylo vhodné definovat statickou metodu, která vrátí počet instancí

```
class TKruznice {  
    static int pocet;  
    atd.  
public:  
    TKruznice();  
    static int vrat_pocet_instanci();  
    atd.  
}
```

```
TKruznice:: TKruznice()  
{  
    TKruznice::pocet++;  
    atd.  
}  
int TKruznice::vrat_pocet_instanci()  
{  
    return TKruznice::pocet;  
}  
TKruznice::~~ TKruznice()  
{  
    ...;  
    TKruznice::pocet--;  
}
```

- v programu je pak možné kdekoliv bez ohledu na vytvořené instance volat statickou metodu:

```
void main()  
{  
    .  
    .  
    .  
    TKruznice::vrat_pocet_instanci();  
    return;  
}
```

- lokální proměnné v paměťové třídě **static** je možné samozřejmě používat v jakékoliv funkci
- statické položky třídy jsou využity v příkladu *prikladbod3*

Statický atribut počet v příkladu

pocet	3	
b3	5	y
	10	x
	4	y
b2	3	x
	0	y
b1	0	x

Statické proměnné v libovolných funkcích
si zopakujeme na jednoduchém
příkladě a zároveň si ukážeme
tzv. implicitní parametry funkcí

Implicitní hodnoty parametrů funkcí

- v hlavičce funkce je možné specifikovat implicitní hodnotu parametru
- pokud se při volání vynechá skutečný parametr, je hodnota nahrazena implicitní hodnotou
- mechanismus připomíná přetěžování funkcí, ale nenahrazuje jej
- implicitní parametry lze specifikovat „zprava“

- napíšeme funkci, která vytiskne řetězec, který je jí předán jako parametr
- druhý parametr určí, zda bude řetězec tištěn malými nebo velkými písmeny; pokud bude parametr vynechán, použije se předchozí volba

```
const int MALA = 0;  
const int VELKA = 1;
```

implicitní hodnota parametru

```
void tiskni(char *s, int velka=-1)  
{  
    static int vel = 0;  
    if (velka < 0) velka = vel;  
    switch(velka) {  
        case MALA: printf("%s", strlwr(s)); break;  
        case VELKA: printf("%s", strupr(s)); break;  
    }  
    vel = velka;  
}
```


Více o konstruktorech a o přiřazení ...

- inicializovat objekt lze i pomocí jiného objektu
- lze provést přiřazení mezi objekty
 - v „původním“ C nebylo možné provést přiřazení mezi proměnnými typu struktura, bylo nutné provést kopii po položkách
- v obou případech se provádí **bitová kopie všech atributů**

```
#include "TKomplex.h"
```

```
void main(void)
```

```
{
```

```
    TKomplex c1(3,4);
```

```
    TKomplex c2 = c1; ←
```

```
    TKomplex c3;
```

```
    c1.set_num(-4,5);
```

```
    c3 = c1; ←
```

```
}
```

zde se provádí
bitová kopie objektů,
nevolá se konstruktor

zde se provádí
bitová kopie
objektů

Bitová kopie může někdy způsobovat problémy!

- uvažujme třídu, pomocí které implementujeme n-rozměrný vektor
- vektor je představován dynamicky alokovaným polem

```
class TVektor
{
    int velikost;
    int *vektor;
public:
    TVektor();
    TVektor(int vel);
    ~TVektor();
    int pricti(TVektor v);
    void zmen_velikost(int nova_vel);
    void nastav_slozku(int hodn, int index);
};
```

```
TVektor::TVektor()  
{  
    velikost = 10;  
    vektor = new int[10];  
}  
TVektor::TVektor(int vel)  
{  
    velikost = vel;  
    vektor = new int[vel];  
}  
TVektor::~~TVektor()  
{  
    delete [] vektor;  
};
```

```
int TVektor::pricti(TVektor v)
{
    if (velikost==v.velikost)
    {
        for(int i=0;i<velikost;i++)
            vektor[i] += v.vektor[i];
        return 1;
    }
    return 0;
}
```

POZOR!

viz dále

```
void TVektor::zmen_velikost(int nova_vel)
{
    if (nova_vel > velikost)
    {
        int *novy = new int[nova_vel];
        memcpy(novy, vektor, sizeof(int)*velikost);
        delete []vektor;
        vektor = novy;
    }
    velikost = nova_vel;
}
```

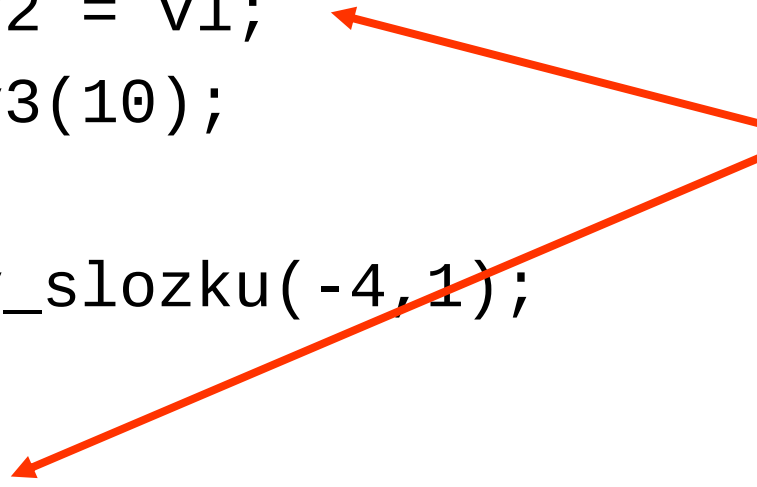
```
void TVektor::nastav_slozku(int index, int  
    hodn)  
{  
    if (index < velikost && index >= 0)  
        vektor[index] = hodn;  
}
```

```
#include "TVektor.h"
void main(void)
{
    TVektor v1(20);
    TVektor v2 = v1;
    TVektor v3(10);

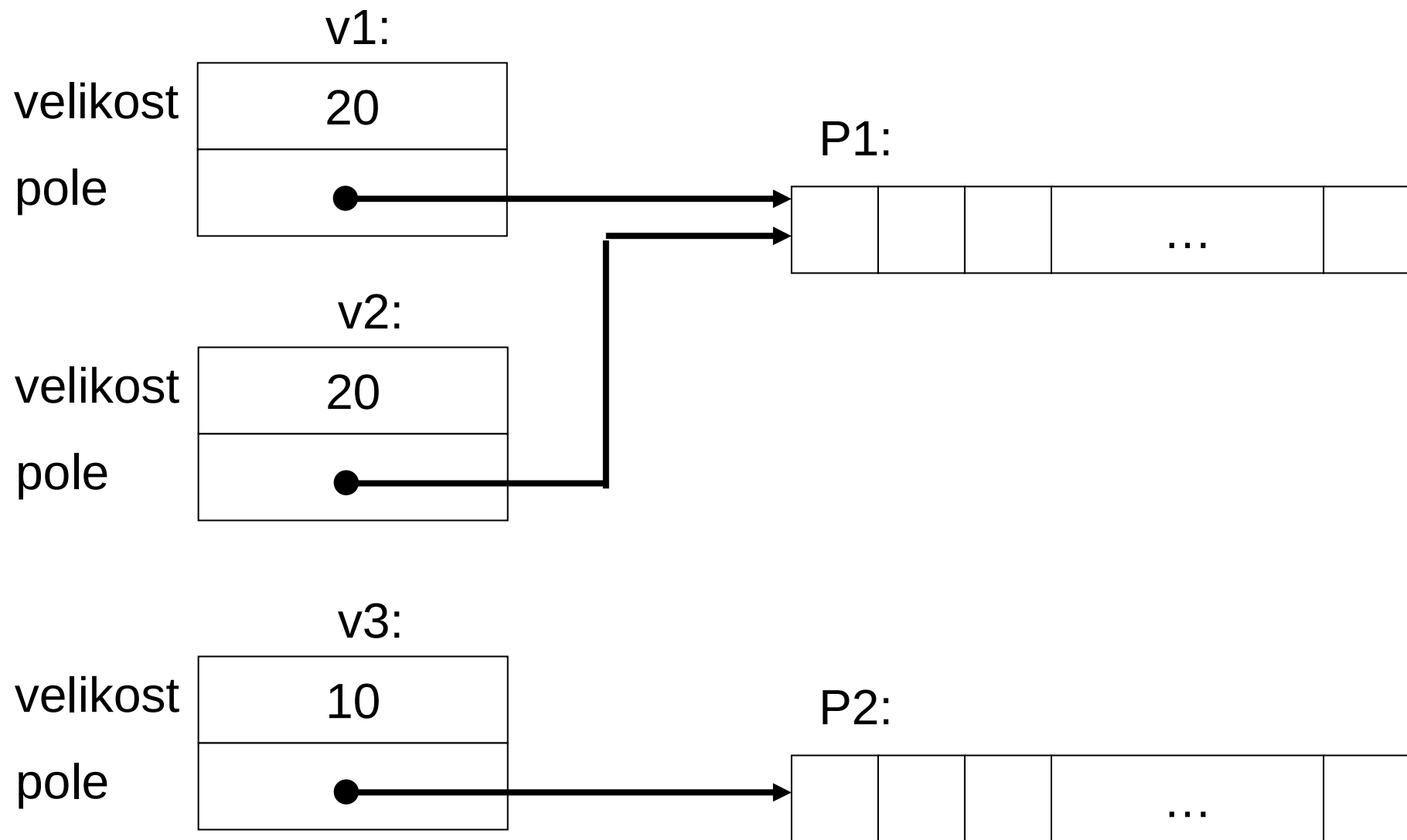
    v1.nastav_slozku(-4, 1);

    v3 = v1;
}
```

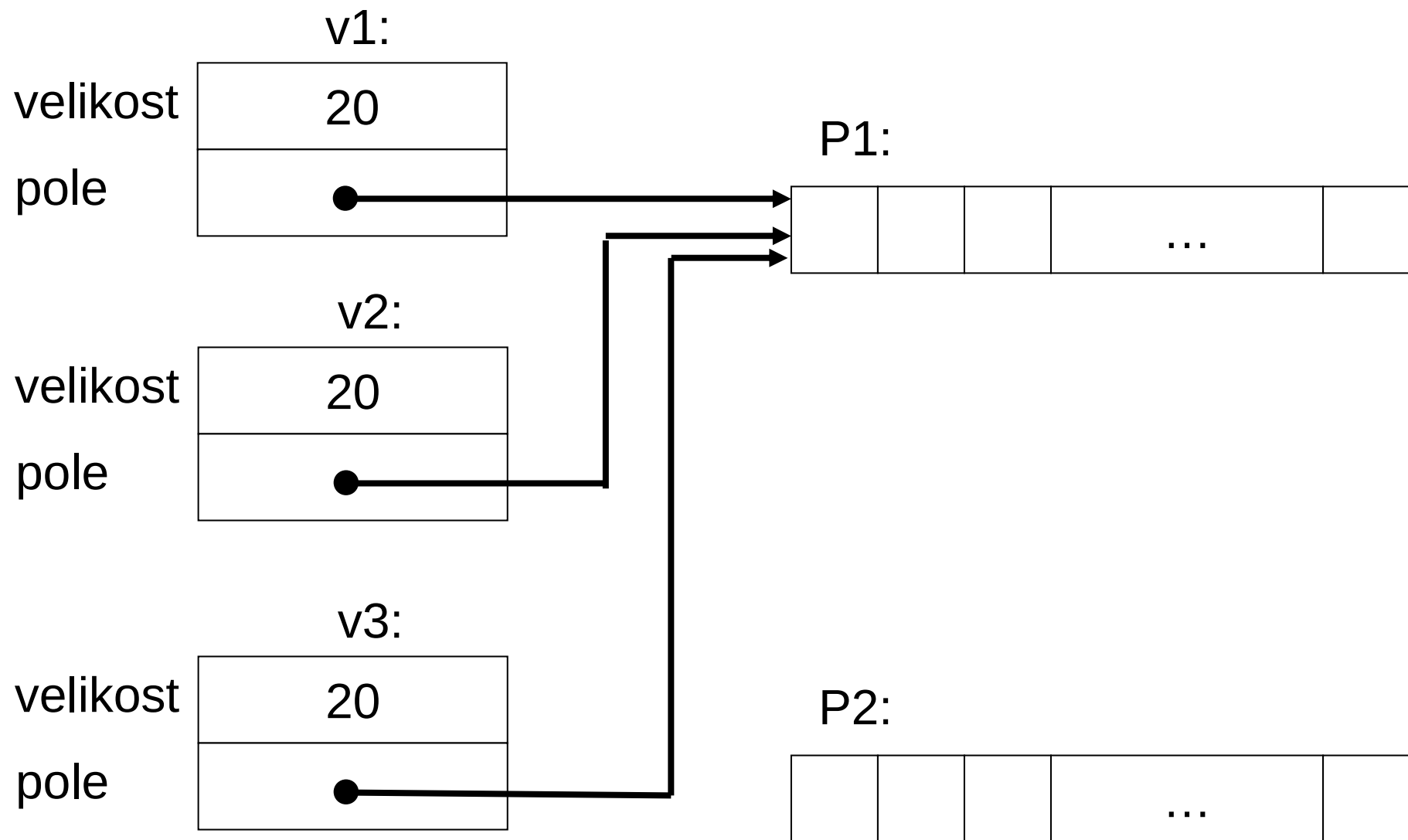
zde se provádí
bitová kopie
objektů

Po vytvoření objektů ...

Po přiřazení $v3 = v1$

- ukazatel vektor ukazuje u instancí v1, v2 a v3 na stejné dynamické pole
 - při změně hodnot v2 se mění i v1
- u instance v3 jsme ztratili ukazatel na alokované pole P2; paměť již programátor nemůže vrátit operačnímu systému

Mějme dva vektory

v1:

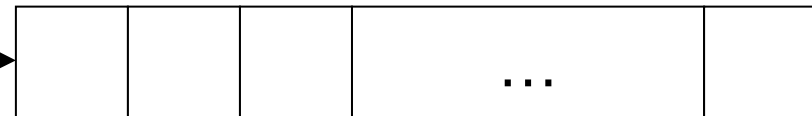
velikost

20

pole

P1:

v2:

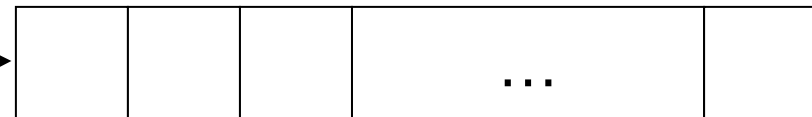
velikost

20

pole

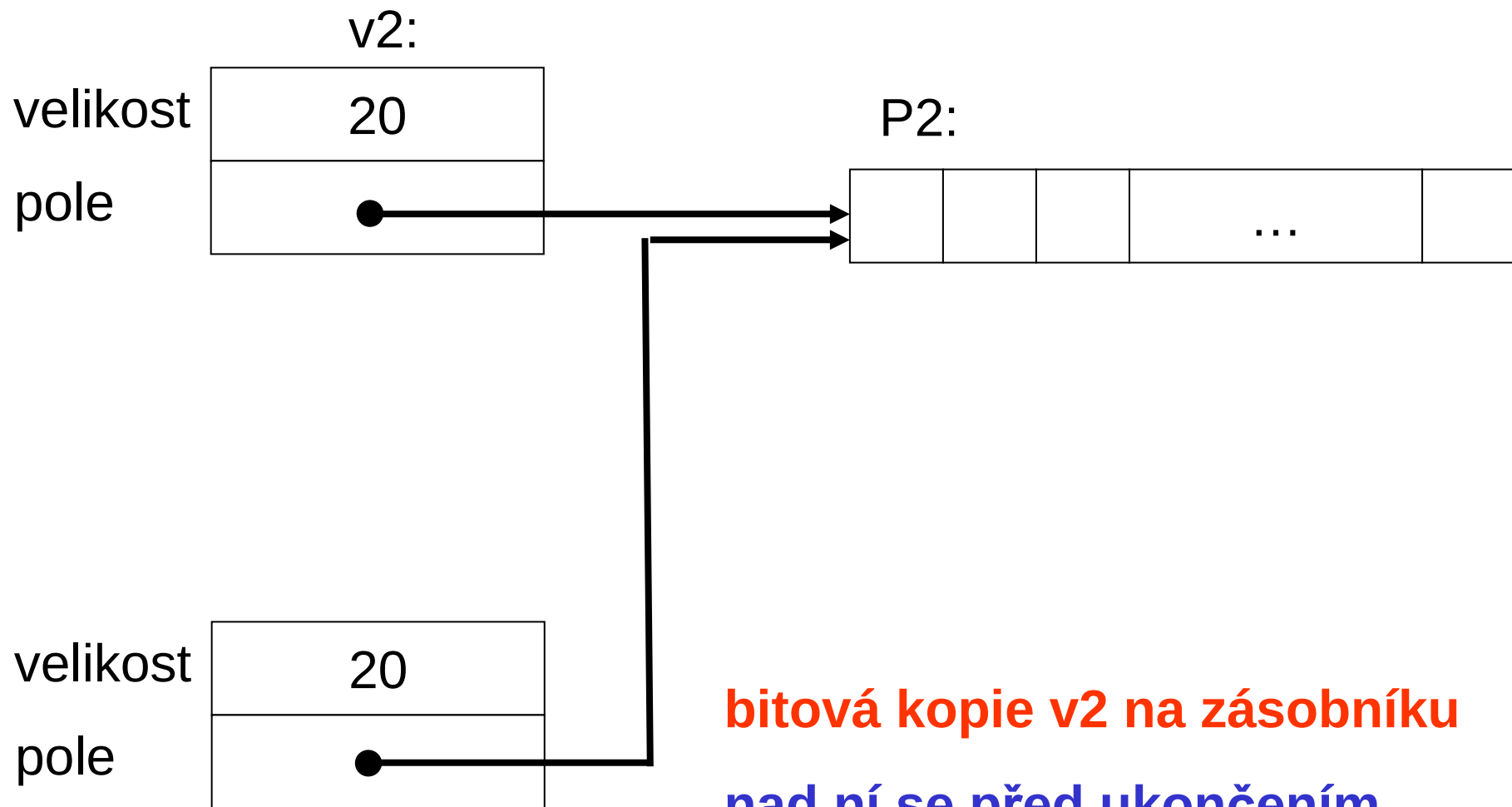

P2:

Při volání metod může nastat ještě závažnější problém...

- při volání metody `v1.pricti(v2)` se na zásobník uloží lokální kopie objektu `v2`:
`{20, vektor}`
 - ukazatel `vektor` ukazuje na pole `P2`
- při ukončení metody se ruší lokální kopie objektu `v2`, tedy je nad touto kopií zavolán **destruktor**
- protože kopie ukazatele ukazuje na `P2`, je toto **pole `P2` dealokováno!**
 - paměť pro `P2` může být pak přidělena jinému programu a obsah přepsán!

bitová kopie v2 na zásobníku

**nad ní se před ukončením
metody pricti zavolá
destruktor, tj. dealokuje se P2**

Řešení

- předáváme-li objekt jako parametr metodám (obecně procedurám a funkcím), předáme jej **odkazem** (jako typ reference) nebo pomocí ukazatele:

`TVektor::pricti(TVektor &v)`

nebo

`TVektor::pricti(TVektor *v)`

- pro inicializaci objektu jiným objektem při vytvoření deklarujeme zvláštní typ konstruktoru, tzv. **kopírující konstruktor (copy constructor)**
- kopírující konstruktor má jediný parametr, a to *(konstantní) referenci na jiný objekt téže třídy*
- kopírující konstruktor se vyvolá vždy, když vytvořený objekt má být inicializován kopií jiného objektu téže třídy (např. také při předání objektu jako parametru do procedur)

```
class TVektor
{
    int velikost;
    int *vektor;
public:
    TVektor(const TVektor &v); ← kopírující konstruktor
    atd.
};
TVektor::TVektor(const TVektor &v)
{
    velikost = v.velikost;
    vektor = new int[v.velikost];
    memcpy(vektor, v.vektor, sizeof(int)*velikost);
}
```

```
#include "TVektor.h"
```

```
void main(void)
```

```
{
```

```
    TVektor v1(20);
```

```
    TVektor v2 = v1;
```

```
    TVektor v3(10);
```

zde se implicitně
volá
kopírující konstruktor


```
    v1.nastav_slozku(-4, 1);
```

```
    v3 = v1;
```

zde se **nevolá**
kopírující konstruktor


```
}
```

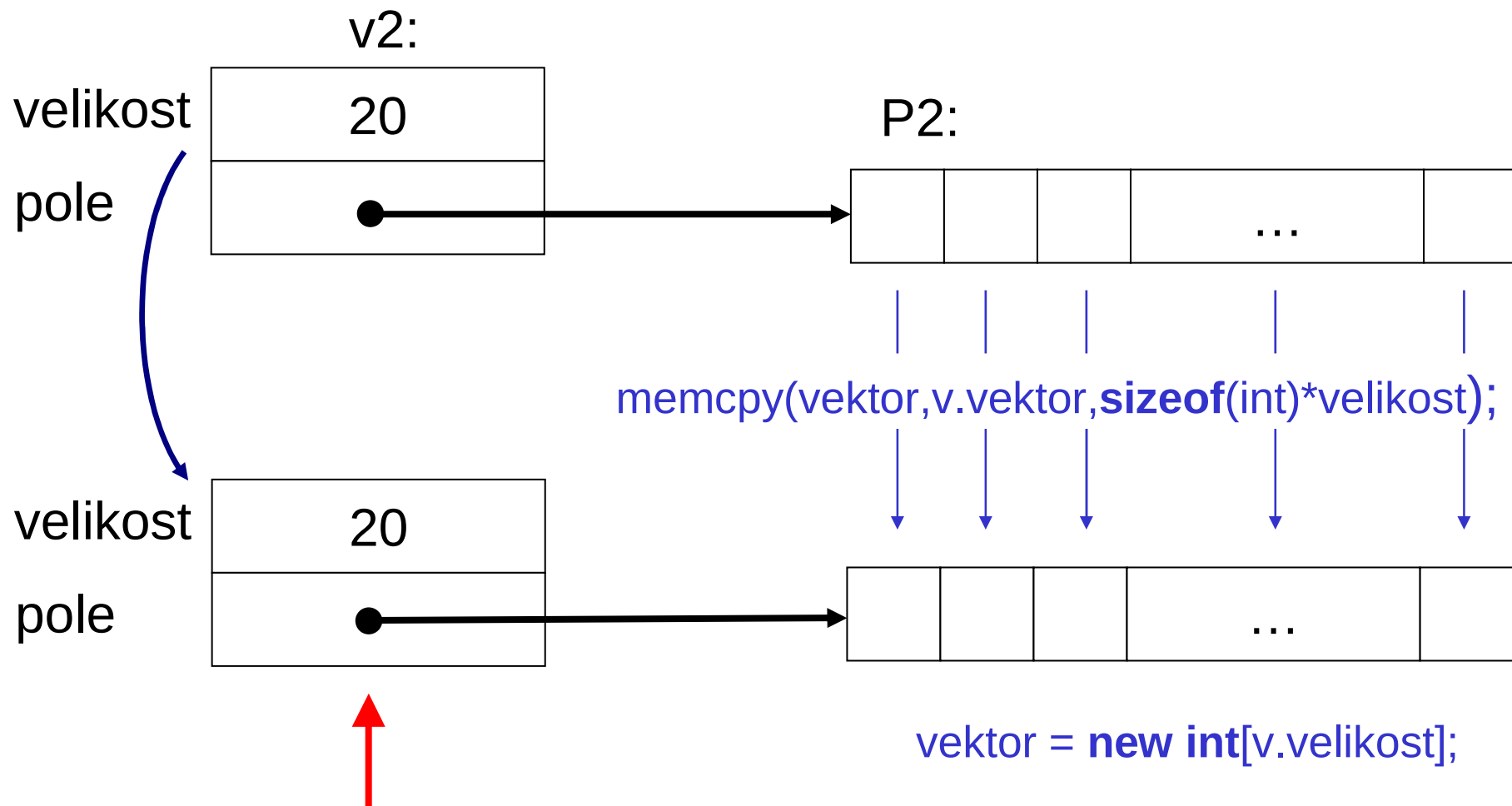
- máme-li deklarován kopírující konstruktor, pak deklarace funkce

`pricti(TVektor v)`

nepřináší problémy, protože při inicializaci lokální kopie objektu na zásobníku skutečným parametrem se provádí voláním kopírujícího konstrukturu

- problém u přiřazení vyřešíme:
 - vytvořením speciální metody `prirad` a operátor = nebudeme používat
 - přetížením operátoru = vzhledem ke třídě `TVektor`, což se budeme učit někdy příště...

v1.priкти(v2) s kopírujícím konstruktorem

**lokální kopie v2 na zásobníku
se vytvoří pomocí kopírujícího
konstruktoru**

Úkol

Naimplementujte a vyzkoušejte třídu vektor. Doplňte do konstruktorů a destruktorů jednoduché výpisy typu „Volání konstruktoru“ a vyzkoušejte, zejména u funkce pricti, je-li parametrem objekt nebo reference na objekt. Doplňte kopírující konstruktor a opět pomocí výpisu hlášení vyzkoušejte, kdy se volá.

Podobné problémy mohou nastat,
vrací-li funkce objekt ...

```
#include "TKomplex.h"  
//funkce vrací objekt  
TKomplex k_soucet(TKomplex &c1, Tkomplex &c2)  
{  
    TKomplex c;  
    c.set_num(c1.vrat_real()+c2.vrat_real(),  
              c1.vrat_imag()+c2.vrat_imag());  
    return c;  
}
```

```
void main()
{
    TKomplex c1(3,4), c2(-1, -1), s;

    s = k_soucet(c1, c2);
    printf("Vysledek: %f + %fi",
        s.vrat_real(), s.vrat_imag());
}
```

Co se ve funkci k_soucet děje ?

- na zásobník se předají jako parametry *odkazy* na objekty c1 a c2
- po vstupu se na zásobníku vytvoří lokální objekt c (zavolá se implicitní konstruktor)
- po skončení funkce vrátí objekt c, tj. *bitovou kopii atributů*, nad lokálním objektem c je vyvolán *destruktor*

- bitová kopie lokálního objektu `c` je po ukončení funkce `k_soucet()` v hlavním programu uložena v dočasném objektu, který je přiřazen (opět bitovou kopií) do objektu `s`; nad dočasným objektem je opět volán *destruktor*
- zde to nevadí, ale u objektů, kde je např. v konstruktoru alokována dynamická paměť za běhu, **jsou problémy zřejmé**
 - pomůže kopírující konstruktor

Co z toho vyplývá?

Abychom dobře programovali v jazyku C/C++, musíme znát detaily jazyka a vnitřní mechanismy (volání metod, předávání parametrů). Při tvorbě programů musíme mít stále na zřeteli, co se „**děje uvnitř**“. Jinak se nám může stát, že program nebude pracovat správně, havaruje apod. a budeme překvapeni jeho chováním. **Bez znalosti detailů budeme pracně hledat příčinu.**

Řešení

1. kopírující konstruktor + přetížení operátoru "="
2. funkce vrací místo objektu ukazatel, resp. referenci na objekt
 - nesmí vracet ukazatel na objekt, který je lokální v proceduře, tj. bude zrušen

- špatně:

```
TKomplex *funkce()
```

```
{
```

```
    TKomplex c;
```

```
    kód
```

```
    return &c;
```

```
}
```

- vrátíme ukazatel na objekt, který je lokální ve funkci a po jejím skončení zaniká

- správně:

```
TKomplex *funkce()  
{  
    TKomplex *c;  
    c = new TKomplex;  
  
    kód  
  
    return c;  
}
```

- o uvolnění paměti se musí postarat
např. hlavní program

Použití:

```
void main()  
{  
    TKomplex c1(3,4), c2(-1,-1), *s;  
  
    s = funkce();  
  
    delete s;  
}
```